

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2006-385

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos	
Tekijä-Författare-Author Laine, Terhi			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Turvakotityön käytännöt, asiantuntijuus ja sukupuolen merkitykset			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalityö			
Työn laji-Arbetets art-Level Väitöskirja	Aika-Datum-Month and year 2005-12-10	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages Sivumäärää ei ilmoitettu	
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimus tarkastelee turvakotityöntekijöiden asiantuntijuuspuhetta, sukupuolen tuottamista ja työntekijöiden identiteettejä. Turvakodeissa tehdään työtä nais- ja miesasiakkaiden – väkivallan uhrien ja tekijöiden kanssa. Työntekijät työskentelevät niiden asiakkaiden kanssa, joiden elämää varjostaa pitkään jatkunut parisuhdeväkivalta. Turvakotityön tavoitteena on väkivaltakierteen katkaiseminen.</p> <p>Tutkimusaineisto kerättiin yksilö- ja ryhmähaastatteluilla vuosina 2001-2003. Haastateltavia oli yhteensä 43, joista osaa haastateltiin kaksi tai kolme kertaa. Aineisto on kahdesta Ensi- ja turvakotien liiton jäsenyhdistyksestä. Tutkimus nojaa konstruktionismiin ja aineistoa analysoitiin diskurssianalyttisesti.</p> <p>Turvakodin avoin tila, jossa työtä tehdään usein nais- ja lapsiasiakkaiden kanssa, ja miesasiakkaille tarkoitetun Jussi-toiminnan rajattu tila, tuottavat toisistaan poikkeavaa tietoa asiakkaista. Naisten ja lasten kanssa tehtävässä työssä työ on ympärivuorokautista ja työntekijällä on mahdollista havainnoida esimerkiksi äidin ja lapsen välistä vuorovaikutusta toisin kuin miestyössä.</p> <p>Kun turvakodin työntekijät kuvaavat työn arkea, se välittyy kokemuksellisenä ja käytännöllisenä tietona. Työntekijöiden puheessa on asioiden avointa tulkintaa, tiedon suodattamista kokemusten kautta ja metaforia. Käytäntöjä kuvaava puhe sisältää myös informaalia ja hiljaista tietoa. Kokemus – työ- ja elämäkokemus – ovat osa asiantuntijuutta, kun sitä tarkastellaan käytäntöjen kautta. Naistyöntekijöille omat perhekokemukset ovat tärkeitä ammatillisessa prosessissa. Elämäkokemus on ammatillisessa työssä auttaja, hyöty ja lisä. Naisasiakkaiden kanssa tehtävässä työssä sukupuoli on resurssi ja työntekijät kuvaavat työtä sukupuolittuneiden kokemusten kautta.</p> <p>Miestyössä työntekijät käsittelevät asiakkaiden kanssa väkivaltaa ja pohtivat myös sukupuolen merkityksiä. Samanaikaisesti miestyö kiinnittyy kielellisesti turvakotien lastensuojelulliseen lähtökohtaan, kun työntekijät korostavat vanhemmuutta asiakkaan voimavarana.</p> <p>Työntekijöiden identiteetit kulminoituvat kumppanuuteen, asioiden avoimeen tulkintaan ja asiakkaan ja työntekijän väliseen rajaan. Niitä voidaan kuvata seuraavasti: kumppani, erillinen työntekijä ja tulkitsija.</p> <p>Turvakotityön käytännöt määrittelevät uudelleen asiantuntijuuden institutionaalista lähtökohtaa. Käytännössä korostuu sukupuolisensitiivisyys työtä ohjaavana periaatteena, vaikka ideologisesti suomalaiset turvakodit eivät ole siihen sitoutuneet.</p> <p>Kielelliset käytännöt ohjaavat turvakotityötä ja yleisemmin sosiaalialan työtä. Tämä haastaa sosiaalialan koulutuksessa annettavan metodopetuksen. Työntekijällä on oltava välineitä oman työnsä reflektointiin. Yksi vastaus tähän on työn tutkimuksellisen otteen kehittäminen jo opiskeluaikana siten, että opiskelija tunnistaa sosiaalialan työn ja tutkimusprosessin samankaltaisuuden.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>työntekijät - turvakodit kriisipalvelut asiantuntijuus diskurssianalyysi sukupuoli - tuottaminen väkivalta - lähisuhdeväkivalta parisuhdeväkivalta arki - työ</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			